

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA CONVIVÈNCIA PACÍFICA (CIVISME I CONVIVÈNCIA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 26 de setembre de 2024 el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Vivia a la plaça de la Trinitat i patia molèsties per sorolls i aldarulls a altes hores de la matinada, produïts per persones que presumptament es dedicaven al tràfic d'estupefaents i que realitzaven actuacions vandàliques. Al llarg dels vuit anys de residència en aquella plaça, la situació s'havia anat incrementant.
- En diverses ocasions havia avisat la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB), però no sempre feien acte de presència per dissuadir les conductes.
- Considerava que aquelles incidències deterioraven de manera greu el barri de la Trinitat Vella.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de Sant Andreu** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 30 de setembre de 2024, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 7 de novembre de 2024, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit acompanya un informe elaborat per la GUB de Sant Andreu en què es posen de manifest les actuacions dutes a terme per resoldre la situació en aquell espai públic.

CONSIDERACIONS

1. La plaça de la Trinitat i els seus usos

La plaça de la Trinitat es troba al barri de la Trinitat Vella, on hi ha una gran diversitat cultural i una vida al carrer bastant activa. La plaça està envoltada de petits negocis, com forns de pa i diversos bars. A més, està a prop de l'església i d'una escola.

La plaça en qüestió és un punt neuràlgic i, per la informació de què disposa la GUB, **el veïnat en fa diferents usos durant el dia**. Així, **al matí** és un lloc de pas per arribar als diferents comerços del barri i als mitjans de transport. A més, en aquesta franja horària és un lloc de trobada i estada de persones grans del barri, que s'estan als bancs. Cap **al migdia i a la tarda**, l'espai l'utilitzen infants que juguen al sortir de l'escola i també grups de joves que es reuneixen als bancs. En canvi, **a la nit** és quan més incidències es produeixen, per les reunions de diversos grups de persones que fan estades en diferents parts de la plaça (la pèrgola, els bancs de l'església, etc.) i que criden, escolten música amb un volum alt i embruten la plaça amb restes de llaunes d'alcohol i de menjar. Aquests usos en horari nocturn es concentren principalment en l'època estival.

2. Problemes detectats a la plaça

Les dades aportades pel consistori mostren el pes dels problemes principals detectats:

- 65% del pes recau en molèsties per persones a l'espai públic (lloc de reunió tant d'infants que juguen a pilota com de joves que es reuneixen a la tarda i a la nit i que generen molèsties per soroll o per consum d'alcohol).
- 15% són baralles a l'espai públic entre persones que fan estada a la plaça o als bars propers.
- 10% són persones que causen inseguretat (persones èbries o agressives).
- 9% es donen per agressions entre persones.
- 1% per consum d'alcohol en espais públics, principalment per persones que es reuneixen durant la nit.

Així doncs, la GUB coneix la situació i les dinàmiques que es donen en aquest espai públic. Alhora, reconeix que es tracta d'un conflicte cronificat que es manté des de fa anys, i que s'incrementa especialment durant l'època d'estiu, quan les molèsties es

concentren especialment els dissabtes i diumenges entre les 23.00 i les 2.00 hores. En aquest sentit, l'informe municipal afegeix que el veïnat, a títol individual, és reticent a trucar al servei del 112 per alertar sobre incidències. El mateix consistori reconeix que el "veïnat antena" (que transmet informació a la GUB sobre els problemes) manifesta que s'han resignat a conviure amb les molèsties i no truquen a la GUB perquè quan ho han fet les patrulles no hi han anat.

Ara bé, en el cas que ens ocupa, la GUB té recollides un total de 108 trucades l'any 2023 i 105 l'any 2024 per denunciar incidències i molèsties. Totes les ha fet la persona promotora d'aquesta queixa. Segons la GUB, en diferents ocasions s'han entrevistat personalment amb el promotor de la queixa per donar-li una resposta adient davant la problemàtica que pateix.

En aquest punt, hem d'indicar que molts dels usos d'aquest espai estan prohibits a l'article 46 de l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, que considera com a infracció causar molèsties a les persones que usen l'espai públic i al veïnat.

No podem obviar que correspon a la policia municipal garantir el compliment de les ordenances, d'acord amb el que preveu l'article 134 de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona. Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, en l'article XXVI, disposa que les ciutats signatàries fomenten el desenvolupament de cossos de policia de proximitat altament qualificats, amb missions d'agents de seguretat i convivència.

Per tant, la GUB, davant situacions com la denunciada, no pot abstenir-se i ha d'intervenir per prevenir i dissuadir conductes que provoquen situacions no desitjades.

A més de conductes incíviques, sembla que puntualment es produeixen d'altres que tenen una afectació sobre la seguretat pública. En aquests casos, cal indicar que a la ciutat de Barcelona operen dos cossos policials diferents: l'autonòmic (cos de Mossos d'Esquadra, CME) i el municipal (Guàrdia Urbana de Barcelona, GUB). Pel que fa a la GUB, les funcions que té encomanades són les relatives a la vigilància del compliment de les ordenances municipals, d'acord amb la Llei 16/1991, de 10 de juliol, de les policies locals de Catalunya, i de la Carta municipal de Barcelona. En canvi, al CME li correspon l'atenció de fets il·lícits penals.

Així i tot, d'acord amb l'article 27 de la Llei 4/2003, de 7 d'abril, de seguretat pública de Catalunya, els dos cossos policials poden subscriure convenis de col·laboració entre ells. En aquest sentit, l'any 2005 es va formalitzar el Conveni marc de coordinació i col·laboració en matèria de seguretat pública i policia entre el Departament d'Interior de la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona. L'objecte d'aquest conveni és el de concretar maneres de cooperació i coordinació dels dos cossos policials per donar cobertura a les polítiques públiques de seguretat a la ciutat de Barcelona.

Per tant, hem d'entendre que aquest cos policial autonòmic intervé en algunes de les situacions detectades a la plaça, que superen les conductes de manca de civisme i afecten la seguretat ciutadana.

3. La intervenció municipal en aquell espai

En l'informe municipal dirigit a la Sindicatura es manifesta que la plaça de la Trinitat sempre ha estat al punt de mira de l'Equip de Policia de Barri (EPB). Cal aclarir que a l'EPB li correspon fer el seguiment de les situacions que es produeixen amb freqüència en un lloc concret i proposar mesures per resoldre-les. Aquestes mesures són de caràcter preventiu i complementàries a l'actuació policial a fi d'oferir solucions per evitar accions que afecten els drets fonamentals de la ciutadania.

Doncs bé, al llarg de l'any 2023 es van dur a terme 157 intervencions de la GUB distribuïdes en punts beta (punts de presència policial preventiva en una franja horària determinada), dispositius estàtics de control (presència policial fixa en un espai concret) i controls policials de pas (agents de patrullatge). Aquesta xifra s'ha incrementat clarament l'any 2024, ja que des que va començar l'any hi ha hagut 245 intervencions policials.

Segons l'informe municipal, **l'EPB té obert un cas Perseo** a la plaça objecte de queixa. Es tracta d'una eina policial que tracta conflictes i permet una aproximació conceptual a l'hora d'analitzar els problemes, amb un ventall més ampli d'estratègies per prevenir o eliminar els conflictes, i, a la vegada, desenvolupar intervencions més eficaces i eficients. En el marc d'aquest Perseo, les patrulles de cada torn que operen al barri tenen encomanats punts de parada, vigilància i correcció d'actes incívics (punts beta), sempre que sigui possible dins les necessitats del servei.

Per tant, podem dir que s'estan duent a terme actuacions a l'espai per tractar la problemàtica.

La Sindicatura valora positivament aquesta intervenció policial relativament intensiva però, ateses les característiques de l'espai, considera que seria convenient que l'EPB valorés la possibilitat de proposar la implementació d'altres mesures més enllà de les policials, especialment als indrets de la plaça que faciliten l'estada de grups de persones, com ara incidir en la il·luminació i en la disposició dels elements de la plaça o programar un servei d'aigualeig i neteja, amb acompanyament policial, per buidar la plaça en horari nocturn i els cap de setmana.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes

aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Àrea de Prevenció i Seguretat ha estat adequada, però és insuficient per posar fi a la problemàtica de convivència denunciada, tenint en compte que es tracta d'una situació cronicada.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Sant Andreu** que, a través de la Guàrdia Urbana, continuï fent seguiment de l'ús que es fa de la plaça de la Trinitat en horari nocturn, a fi de garantir el dret al descans del veïnat.
- **Recomanar al Districte de Sant Andreu** que, a banda de les mesures policials, es valori la possibilitat d'introduir altres mesures de caràcter preventiu que incideixin en el bon ús d'aquest espai públic.
- **Recomanar al Districte de Sant Andreu** que, si encara no ho ha fet, tracti aquesta problemàtica en les taules de coordinació del Districte, com a espai on es comparteixen i tracten les incidències destacades, i es proposin les actuacions adients per afrontar-les des de l'àmbit municipal.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.